

Megjelenik hetenként
kétszer:

csütörtökön és vasárnap

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—
Fél évre. . . „ 4.—
Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

A farsang.

Már régóta észlelem a katolikus társadalomban azt a furcsaságot, hogy a farsangot az egyházi év egyik időszakának, tartozékának tekintik. Ebben a mi naptáraink is hibásak, mert segítik fenmaradni a farsangra vonatkozó téves felfogásokat és a velük járó rossz szokásokat. Így például a Szent István-Társulat naptára a vallási, egyházi jellegű tudnivalók (böjtek, husvétgyónás, szent idő) között a farsang tartamát is jelzi. Sőt ugyanezen naptár a megelőző Hetvened és Hatvanad vasárnapok után az Ötvened jelzést mellőzve, ez utóbbit minden teketória nélkül farsangvasárnapnak nevezi. Egy másik német keresztény naptár nagy gonddal sorolja fel, hogy 1915-ben a farsangnak hat vasárnapja, összesen pedig 41 napja van.

Ez valóságos felhívás a keringőre; mintegy belevívése a keresztényagyakba és érzésekbe és ápolása annak a téves felfogásnak, hogy a farsang az egyházi évnek kiegészítő részét képezi és, hogy annak az időnek meg van a maga rendeltetése, sőt privilégiuma. Mintha tehát ebben az időszakban a vallás és

egyház bizonyos koncessziókat tenne az embereknek az erkölcs rovására és olyan dolgokat is megengedne, amit máskor nem enged meg.

Pedig tulajdonképpen a „farsangi időszak“-ra nézve nincsenek egyházi intézkedések. És ha vannak (pl. itt-ott szentségimádás, engesztelő ájtatosság), úgy azok inkább védekezések a farsang ellen. Ami e tekintetben a tévedést szüli, az azon körülmény, hogy az egyház advent első vasárnapjától bezárólag vizkeresztig, azután hamvazó szerdától bezárólag februárvasárnapig tiltja a zajos lakodalmi felvonulásokat, mulatságot, táncot, vagyis a lármás menyegzőket. Ezt a tilalmat sokhelyen, pl. nálunk Magyarországon is, szigorították, úgy, hogy a tiltott időszakban az esküvők sem voltak megtarthatók, hacsak a püspök kellő okokból felmentést nem adott, de akkor mindig ki volt kötve, hogy az esküvő feltünő ünnepély és zaj nélkül tartassék.

Ha valaki már most a farsangot ezen egyházi tiltott idővel hozza kapcsolatba s úgy akarja magyarázni, hogy a „farsangi idényben“ szabad zajos mulatságokat, táncvígalmakat tar-

tani, akkor nyilván tévedésben leledzik, mivel akkor (ezen tekintetben) a februárvasárnaptól adventig terjedő időt is farsangnak kellene, vagy legalább lehetne nevezni. Ha azonban — ami a helyes — nem az egyházi tilalmi szent idővel hozzuk összefüggésbe a farsangot, akkor a farsang nem más, mint a régi pogány világ maradványa. Ugyanis a régi rómaiak az ő Bacchus istenségük tiszteletére evési és ivási ünnepélyeket rendeztek, melyek különféle kicsapongásokkal voltak egybekötve. Szinte észököt vesztették az emberek: bohózatos álruhákban, trágár énekek és láрма mellett, mint örültek száguldottak az utcákon félretéve minden szemérmert és a sárban henteregtek. A keresztények közt ez nem történt ugyan ily mértékben, de azért fenmaradt a szokás, hogy a régen még igen szigorú böjti időszakot megelőzőleg ők is szerelenségeket engedtek meg maguknak, mintegy kitombolták magukat, s a következő önmegtagadásokért már előre is kárpótlást kerestek, többet ettek-ittak, mulattak, táncoltak, azaz: bolondultak. Egyik török követ, aki pár száz évvel ezelőtt nálunk megfordult és a nép

EGY HALDOKLÓ PAP.

Ő nagy, üvegkupolás állomásra,
Nyüzsgő, tolongó nép közt éjfél tájba,
Már nem vígan, zászlókkal koszorúsan:
Halotti csendben, némán, szomorúan,
— Mint haláltkeltő rémes gondolat,
Beér... a Vörös-keresztes vonat!

Lelket megrázó, vérfagylaló látvány,
Véres kötés száz vitéz kezén, lábán;
Ő súlyosabbak ágyon, hosszú sorba,
Ő terem, mintha temetőkert volna —
Szól egy közülök, kéretvén papot:
„Kedves nővér én — gyónni akarok!”

Könny csillan már a nővér kék szemében,
Nincs pap sehol, kit gyóntatáshoz kérjen;
Már indul vissza búsan — s ím egyszerre
Fényben villan föl Megváltónk keresztje,
Sebesült tartja, szólván: „Pap vagytok,
Vigyenek hozzá, én — gyóntathatok!”

Mert rajta is sok vérző seb tátongott,
Rubáján, ingén piros, rózsás foltok:
Nem vitték oda, félvén attól, hogy a
Mozgás a beteg halálát okozza —
De szólt a pap: „Egy órák életemnél
Egy lélekmentés — kedvesebb Istennél!”

Mélységes csönd, sok jámbor hívő térden,
Vonattübürgés hallik künn az éjben.
Az Égben fönn két angyal szárnyát bontja,
Társát a pap bűnétől feloldozza:
„...absolvo...” — s hogy keresztet akar vetni,
Ő kezét már — nem tudja fölemelni!

Ő nővér gyorsan segít még gyengéden
Ő haldoklónak a keresztvetésben;
Halálhörgés... a pap e pillanatba,
Míg holt bajtársa kezét szorongatja:
Eszméletlenül — ágyára hanyatlik,
... Künn lelketvívő szárnyasuttogás hallik!

Szendrői József.

A háború szociológiája.

Irta: Gisswein Sándor dr.
pápai prelátnak, országgy. képviselő.

A háború s így a mostani háború, mint társadalmi intézményszerű jelenség — nem volna, ha a mostani körülmények nem tették volna szükségessé és nem készítették volna elő láncolatossá, évtizedes folyamatokban. De ez a szükségesség nem biológiai okokból származik, sőt a biológia törvényei ellenében is fönnforog, annak okát ennél-

fogva a társadalmi szervezet kialakulásában vagy foglalkozásában kell keresnünk; szóval a háborút mint ezidőszerűt, szociális intézményt, a szociológia szempontjából kell elbírálnunk. A szociológia az, mely az embri intézmények fejlődését az embrionális állapottól fogva vizsgálata tárgyává teszi s ez a genetikus kutatómód az, ami előttünk ez intézményeknek egész mivoltát, belső okait és rugóit feltárja. Az élet, úgy az egyéni, de még inkább a társadalmi élet fölötté komplikált processus és azért annak jelenségeit nem szabad egyoldalú szempontból ki-magyarázni. Jól mondja Vacher de Laponge, hogy a szociológiában az egyszerű formulák mindjárt kezdettől fogva az egyoldalúság gyanúja alá esnek s azért ha valaki a háborút mint szociális intézményt csupán csak faji kulturális vagy gazdasági szempontok szerint bírálja el, távol fog maradni az egész igazságtól.

Ettől a hibától megóv bennünket a társadalmi jelenségek genetikus tanulmányozása, ha nem maradunk meg az embrionális állapotnál, hanem a fejlődési menetet a társadalmi kialakulás legmagasabb kifejlődéséig és komplikációjáig végigkísérjük.

A háború az ő egész genetikus fejlődé-

Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

életét megfigyelte, hazatérve Konstantinápolyba, ott a mohamedánoknak elbeszélte, hogy a keresztények az év egyik szakában valósággal elvesztik az eszüket, — de egy napon bizonyos pornak titokteljes ereje által, mely fejükre hintetik, ismét kijózanodnak és komolyakká lesznek. Értette a hamvazási szertartást, mely a nagybőjti időszakhoz a bevezetést képezte.

Ezen röviden előadottakból is kitűnik, hogy a farsang nem tartozik az egyházi idők és a vallással összefüggő intézmények közé. Azért is nem kellene a farsangot sohasem úgy említeni, mint a mulatságokra szánt időt; sem pedig a naptárainkban ezen napokat külön is nyilvántartani s ezáltal a keresztényeket indirekte arra figyelmeztetni, hogy használják ki ezt az időt, mert ebben az időben a tánc, a zaj, a multság stb. meg van engedve. Ilyesmi csak arra alkalmas, hogy a régi pogány szokás tovább is fentartassék, az emberek pedig azt higgyék, hogy ez az időszak tényleg valami egyházi vagy vallási alappal vagy jelleggel bír.

De hát — kérdezhetné valaki — a katolikusoknak nincs megengedve a multságokban, táncvigalmakban való részvétel és azoknak rendezése? Ezen kérdésre az időszakoktól függetlenül kell a választ megadni. Mert amennyiben a multságok meg vannak engedve, illetve szabadságunkra vannak hagyva, — azok nemcsak az u. n. farsangban, hanem a fehérvasárnap után Adventig terjedő időben is egyformán megtarthatók, mert ezen időszakok között e tekintetben különbség nincsen. Hanem igenis, a tánc — és egyéb vigalmakra alkalmazni kell az általános erkölcsi szabályokat, melyek alól felmentés nem adható, sem a farsangban, sem máskor. Mert tiltva van mindenkor a könnyelmű pénzparálás, a családi megélhetésnek nehezítése oktalan költségek által, az esztelen fényűzés, a táncnál az érzékiségnek, a nemi ösz-

tönnek felpiszkálása és illetlen, tisztességtelen, izgató mozdulatok, viselkedés és ruházkodási módok által készakarva való fokozása. Ugyanis ezek bűnös dolgok, soha meg nem engedhetők, feltétlenül kerülendők. A farsangnak különös emlegetése és kidomborítása olyformán tűnik fel, mintha ezek a bűnös dolgok megengedettek, vagy legalább megtűrhetők volnának. Szó sincs róla. És azért nem szabad soha úgy beállítani a farsangot az életbe és időkbe, mint valami szabadalomlevelet a fenti erkölcstelenségekre, a nagy böjti időt pedig úgy venni, hogy ekkor azok meg vannak tiltva. A nagyböjtnak jellegével ugyanis nemcsak az erkölcstelen dolgok nem férnek össze, hanem az egyébként tisztességes, csak hogy zajos és az ájtatos hangulatot zavaró és veszélyeztető multságok és vigalmak sem.

Ha nem így különböztetünk, akkor az eddigi tévedés tovább is grassálni fog s akkor főleg az egyszerűbb nép mindig zavarban és abban a gyanakodó feltevésben fog élni, mintha a farsangban az erkölcsösség szabályai a mulatozás terén fel volnának függesztve.

Azért legjobb a tiszta, egyenes beszéd. A farsangot, mint ilyent, célszerű lesz nem emlegetni; a naptárainkból pedig ezt a szót teljesen ki kell küszöbölni. A katolikus társadalomra nézve egyszerűen így álljon a kérdés; Az egyház által tilalom alá vetett szent időkön kívül szabad zajosabb, feltűnőbb multságokat, külső népes ünnepélyeket, látványosságokat, vagy kizárólag táncolás céljából vigalmakat tartani és rendezni; de ezek mindenkor az általános erkölcsi törvények szemeltartásával történjenek — és röviden szólva: soha a keresztény tisztességbe ne ütközzenek. Ezen határok között mozogjon a kath. társadalom, ezt tartsák szemük előtt a multságot rendezők és a résztvevők; akkor aztán a vallási és egyházi követelmények szempontjából nem éri őket

szemrehányás és másrésztől bizonyosak lehetnek arról, hogy a ker. tisztesség határai közt folyó vigalom és szórakozás teljesen elégséges az ember testi-lelki felüdítésére, a társadalmi kötelek szorosabbá fűzésére, s a fiatalság ismerkedésének lehetővé tételére.

Páder Rezső.

Hindenburg tábornagy.

Köztudomású dolog Németországban, hogy e hatalmas mentők nemcsak katolikus férfiu, aki nem csupán az orosz hadsereg mély súlyos csapásokat, hanem az emberfélelem hívány Góliátját is, amely nálunk annyi intelligens uriembert hite bevallásától és annak hívő, nyilvános gyakorlatától visszatart, — porba tiporja. Odahaza övével mindennap közösen szokta végezni rövid reggeli és esti ájtatosságát. A harc-téren naponta elolvass egy-egy szakaszt a Szentírásból. Sziléziai Beuthen-ben például a katonai istentisztelet után ő maga térdelt az oltárhoz és mondott tisztikarával hangosan egy imát a német hadsereg győzelméért. Mikor a lódzi győzelem után az ottani ifjúság őt üdvözölte, így válaszolt: „Nem nekem tartoznak hálával az oroszokon nyert győzedelmért... Hála az Istennek, aki mindaddig kegyelmesen megoltalmazott minket s aki a jövőben sem vonja el tőlünk jószágos atyai kezét... Én bizodalommal tekintek a jövőbe; az Ur Isten dicsőséges békével fog minket megajándékozni!” — Ezt persze a csengeri utcai szabadkőműves páholy tagjai fölényesen lefogják mosolyogni, — talán Páris Frigyes ny. kir. ügyész testvérek kivételével, aki ujabban kedvenc lapjában, a „Soproni Napló“-ban „Új Kultúra“ címén meghagyta a keresztény vallásnak a létezhetési jogot, sőt munkájáról elég tárgyilagos elismeréssel is nyilatkozik, de annak két lételemét: a ténylegesen létező Istent és a lélek hallhatatlanságát, valamint földöntúli boldog életét — állatból származtatván le s finomult állatnak tartván önmagát — a világból egyszerűen kirugta. De akárhogy csürik-csavarják a dolgot: igazi kultúrjainkat nem a „felvilágosult testvérek“ táborokara vagy vakoló munkája, hanem a vallásos hívő nagy és igaz férfiak fogják megmenteni!

Közli: Veritas.

sében, dimenzióinak és technikájának minden fokozatában mégis egy közös vonást tüntet föl előttünk az minden körülmények között: az érdekellentéteknek erőszakos uton való kiegyenlítése. És ez az erőszakos kiegyenlítés mindaddig szükségessé és elkerülhetetlenné válik, míg az emberi gondolkodás és a társadalmi szervezkedés folyamata meg nem adja a módját annak, hogy megfelelő intézmények által az érdekellentéteket békés uton, erőszak alkalmazása nélkül ki lehessen egyenlíteni.

Az a permanens hadi állapot, mely a primitív népeknél nem tartozik a ritkaságok közé, vagy a gazdasági érdekkörök kalliójából veszi eredetét, vagy pedig a vendetta (vérbosszú) jellegével bír. A nagy családok vagy törzsek között a megsértett vagyon vagy személybiztonság megtorlása és fönntartása, a valódi vagy vélt életföltételek megszerzése vagy biztosítása miatt kezdődik és folyik le.

Két, vadászattól élő primitív család vagy törzs nomád vándorlásai folytán közös vadászterületen találkozik, mindegyik kizárólagos tulajdonának tekinti a többé-kevésbé határozatlan területet, az egyik már bizonyos ideig használja talán, a másik csak most téved oda s megtetszik neki, megélhetésére szükségesnek tartja, res nulliusnak tekinti és jogot formál hozzá, míg az előbbi

— modern kifejezést használva — az utóbbi jövevényt undesirable immigránsnak tekinti. Megvan az érdekösszeütközés. Nincs társadalmi intézmény, nincs bíróság, mely igazságot tenne köztük, tehát birokra kelnek s vagy az egyik elüzi vagy megsemmisíti a másikat, vagy pedig az egyik fölveszi, föl szívja magába a másikat, egyesülnek a hatalmon és a vadászterület kizsákmányolásán megosztozkoznak, ami kétségkívül mindaddig, míg elég a zsákmány, mindkettőnek javára és hasznára válik. Kétten együttvéve erősebbek lesznek a természeti akadályok vagy egy harmadik ellenfél leküzdésére s azok a törzsek és népek bírnak legnagyobb jövővel, melyek a társulásnak, az asszociációnak ez éltető erejét leghamarabb felfogják.

Az érdekösszeütközés egy másik oka lehet a család vagy törzs tagjainak életbiztonsága ellen elkövetett merényletek megtorlása, ami gyakran dazdasági érdekösszeütközésnek lehet a folyománya. Ebből származott az ugynevezett vérbosszú intézménye.

A mi modern erkölcsi felfogásunk ugyan első tekintetre a vérbosszút föltétlenül elítéli és barbárságnak jellemzi, pedig az a fejletlen társadalmi és jogi szervezetség mellett oly indokolt dolog, mint egy későbbi fokozat mellett még a párbaj és az ordalíták vagy istenítéletek és manapság még a háboru. A vérbosszú fennáll mint

társadalmi szükséglet, ahol nincs rendezett igazságszolgáltatás; az, az igazságszolgáltatásnak egy igen primitív módja, annak a törzsek hagyományaiban megvan a maga becsületkódexe, mely azt szabályozza, nemcsak jogossá, hanem bizonyos esetekben kötelességgé teszi. Innen van, hogy a nomád életet folytató beni Izrael számára maga a mózesi törvény is szankcionálja a a vérbosszú intézményeit, sőt bizonyos körülmények között kötelességévé teszi a meggyilkolt vagy becsületében megsértett rokonság részére a megtorlást. Kétséget nem szenved, hogy ez már magasabb fejlődési fokozat, mint mikor a személy- és vagyonbiztonság elleni merényletek megtorlás nélkül maradnak. Az önző érdekei által vezetett ember megfontolás tárgyává teszi azt, hogy igazságtalanságot, emberölést vagy rablást ne kövessen el, mert különben a vérbosszú damokleskardja csüng feje fölött.

Igaz, hogy ebből az öldöklések szakadatlan láncolata származhatik, de az embereket rendszerint a szomorú tapasztalatok viszik arra, hogy a családokat s azután a törzseket és népeket fölemészítő harcot és háborúságot csak egyrészt szorosabb szövetkezés és társulás, másrészt pedig a jogi intézményeknek ezt lehetővé tevő fejlesztése és kiterjesztése által lehet korlátozni és megszüntetni. (Folytatjuk.)

A világháború.

Ujabb 1000 orosz fogoly.

A keleti Beszkidekben a szövetséges csapatok 1000 embert ejtettek foglyul és több géppuskát zsákmányoltak. Höfer.

Orosz és francia vereségek.

A Viszulától északra a lovassági harcok az oroszok visszavetésével végződtek. A Viszulától délre támadásaink Bolymovtól keletre Humin falu elfoglalására vezettek. Volla-Szydlovieckáért még folyik a harc. Február 1-étől itt e harcokban 26 orosz tisztet, 6000 főnyi légénységet és 6 gépfegyvert fogtunk el, illetve zsákmányoltunk.

Az oroszoknak a Bzura-menti állásaink ellen itézett támadásait visszavertük.

Bolymovtól keletre támadásunk az ellenség heves ellentámadásaival szemben is előbbre haladt. — A foglyok száma nő.

—:—

A kárpátokban néhány napja német haderők vállvetve küzdenek az osztrák-magyar hadsereggel. A szövetséges csapatok nehéz, hólepte hegyi terepen a szép sikerek egész sorát érték el.

—:—

Massingstól északra és északnyugatra csapataink rohammal áthatoltak három, egymás mögött fekvő ellenséges árokvonalon és három kilométernyi szélességben megvetették lábukat a francia főhadiszállásban. A franciáknak éjjel is folytatott valamennyi ellentámadását visszavertük. 7 tisztet és 601 főnyi légénységet fogtunk el és 9 géppuskát és 9 kisebb kaliberű ágyut és sok hadianyagot zsákmányoltunk.

A legfelső hadvezetőség.

1400 orosz fogoly.

Szatmár, febr. 5. A toronyai vonal harcaiból előbb hatszáz, később nyolcszáznegyvenhét orosz foglyot szállítottak el. Az utóbbiakkal beszéltem. Köztük egy kapitány és négy hadnagy volt. Sem a tisztet, sem a légénység nem adták meg magukat, hanem a szövetséges csapatok erős harcok után fogták el őket. Jó kondícióban vannak, csak az orosz tábor rossz kosztja miatt panaszkodnak. Valamennyi népfelkelő. A háború okát sem tudják. A harcvonal egyetlen községének nevét sem ismerik.

Ökörmező ellen Miklós cár nevenapján az éjszakai ágyuzást — amelyről Höfer jelentése is megemlékezett — ők rendezték. A magyar gyalogságot nagyra becsülik, mert szerintük jól lő, amit a sok orosz sebesült is tanusít.

A 847 foglyot a szatmári megfigyelő állomásra viszik, a többi foglyot pedig tovább.

A szerbek tüzelnek Ada-Kalehra.

Konstantinápoly, febr. 5. Háromszáz macedóniai bolgár újonc, a kiket kényszerítettek a szerb hadseregbe való belépésre, megszökött csapatától és csónakokon átkelt a Dunán. A bolgárok Ada Kaleh szigetére menekültek. A szerbek utánuk lőttek, célba vették a szigetet, sőt megpróbálták, hogy csapatokat szállítsanak partra. A támadást a bolgárok visszaverték, majd a román határ mellett bolgár földre jutottak. A szerbek még ezután is folytatták a tüzelést Ada Kalehra.

Angolország blokádja.

Berlin, febr. 5. A Reichsanzeiger a többek közt a következő közleményt hozza: A Nagy-Britannia és Írország körüli vizek, ideértve az egész angol csatornát is, ezennel haditérnek nyilvánítanak. Február 18-tól kezdődőleg minden e haditérre érkező kereskedelmi hajó elpusztítatik. A haditérre semleges állambeli hajók is veszélyben forognak. — Az angol admirális, a német tengeralattjáró hajóknak az angol partokon tapasztalt élénk tevékenysége miatt általában megtiltotta a hadihajók kifutását megfelelő torpedonaszádok kísérete nélkül. Clemenceau cikket ír a német tengeralattjáró naszádok támadásáról és emlékeztet arra, mennyire igaz volt, mikor váratlan nagy eseményeket jósolt. A spitheadi fényes flottaparádé alkalmával, már figyelmeztette az illetékes tényezőket a tengeralattjáró naszádok veszedelmére és ime elég volt az első német buvárhajó feltünése az angol partokon, hogy egész Nagybritannia megremegjen belé. Ilyen körülmények között most inkább, mint valaha siettetni kell a háború befejezését és Japán fegyveres segítségére van szükség.

Előfizetési felhívás

Katholikus közönségünkhöz, illetve a kath. konvent magyar nyelvű tagjainhoz lapunkból ezen alkalommal mutatóvány-számot küldünk. Tesszük ezt azért, hogy a városunkban és a vármegyénkben ezen egyedüli, magyar nyelvű katolikus lapnak irányát, célját s rendeltetését megismerjék azok is, akik azt ezideig bármi oknál fogva esetleg még meg nem ismerhették. Nem nagyhangú, üres frázisok jelszavaival küzdünk, hanem magasabb, égi eszmék által vezéreltetve — csöndben, szerényen haladunk kitűzött célunk felé. Lapunk irányá, célja tehát: a tiszta erkölcs ápolása, megvédése mellett lelki életünknek kultiválása, csiszolása, hogy arasznyi, de becsülettel, tisztán leélt életünk után az örök üdvösséget sugárzó menny legyen — örökös hazánk. Emellett természetesen földi életünkről sem feledkezhetünk meg; foglalkozunk, a szépirodalomnak a fölkarolása mellett, a nap-nap után felmerülő társadalmi, napi s háborús kérdésekkel is.

Hálát adunk egyúttal jó Istenünknek, hogy túl már a kezdet nehézségein, lapunkat azok, kik eddig olvasták, meg is szerették. Hogy azonban lapunk még inkább szárnyat bonthasson, eszméink minél nagyobb körben tért hódíthassanak, annak a propagálása, terjesztése is szükséges. Ily katolikus irányú lapnak a fölkarolása, támogatása pedig, hogy az minél jobban megerősödhessék, szabadán kijelentenünk: minden katolikus embernek a kötelessége!

Arra kérjük tehát régi előfizetőinket, hogy kibontott zászlónk alatt továbbra is hűségesen kitartani, esetleg egy-egy új előfizetőt toborozni kegyeskedjenek; azon hit-sorsosainkat pedig arra kérjük, hogy akik a lapnak megrendelésével minket megtisztelnek, lapunkat megtartani; vagy, ha ez nem lenne lehetséges, annak a visszaküldésével — fölösleges kiadások elkerülése végett — bennünket még idejekorán tájékoztatni méltóztassanak.

Előfizetési ár:

Negyed évre K 2.—
Fél évre K 4.—
Egész évre K 8.—
Egy óra 70 fillér. Egyes szám ára 8 fillér.

Kelt Sopronban, 1915, február 6-án.

Hazafias üdvözlettel

A szerkesztőség és kiadóhivatal.
Sopron, Háromhátér 3.

Hirek.

Szentségimádás a dómtemplomban.

A pápa ő Szentsége Európa katolikusai számára a február 7-iki vasárnapot tűzte ki arra, hogy az Istent megengesztelő ájtatosságot tartsanak és imádkozzanak a háború borzalmainak mielőbbi végeért és békeségért. Ezen ájtatosság a dómtemplomban a következő renddel tartatik meg. A délelőtti nagymise végén az Oltáriszentség előtt a pápa által készített megfelelő ima mondatik el s azután áldás után az Oltáriszentség kitétetik közimádásra. Délután rendes időben tartatik az ájtatosság, szintén az előirt imákkal, végül pedig lesz az áldás és a szentségbetétel. A hívek pedig felhivatnak, hogy ezen ájtatosságokon minél nagyobb számban részt venni igyekezzenek.

Egyházmegyei hírek.

Dr. Balics Lajos káptalani helynök III. sz. cirkulárjában több adminisztratív jellegű intézkedés közt közli XV. Benedek pápának rendeletét, amelylyel Európa összes egyházmegyéiben február hó 7-ére, azaz hatvanad-vasárnapra, Európán kívül pedig március 21-ére, vagyis fekete vasárnapra a békéért való ájtatosságot rendeli el. — Mentés Mihály győregyházmegyei áldozópap, ki jelenleg a hadseregnél szolgálatot teljesítő Winkler Mihály győrbelvárosi káplán helyét tölti be, tegnapelőtt a budapesti egyetem hittudományi karán a lelkipásztorkodástánból a II. szigorlatot dicséretes eredménnyel letette. — Viola Mihály bapothi káplán egészségének helyreállítása végett hat heti szabadságot kapott és egy merani szanatóriumba vonult. Helyébe Brantl Lajos kath. fiuinternátusi prefektus küldetett. Ikrénybe misézni vasár- és ünnepnapokon Kövér Lajos fiuinternátusi prefektus fog kijárni.

A háború szociológiája. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk most, amint multkori lapunkban már jeleztük, hogy a nagynevű tudós, Giesswein Sándor dr., pápai prelátus urnak a soproni Irodalmi Körben tartott nagyszabású beszédét egész terjedelmében hozhatjuk. Megjegyezzük, hogy ez az értekezés azonban az ország-, világszerte elismert kiváló szociológusnak a legközelebb megjelenő s a tudományos világban is bizonyára nagy feltűnést keltő művének csak egy alkatrészét képezi. Ugy ezen cikkekre, mint a műre, melyekre nézve fölösleges dicshimnuszokat zengeni, felhívjuk már most olvasó közönségünk figyelmét.

Ezüst mennyegző.

Február 2-án ünnepelte Bokor Ignác vármegyei irodaségédtszít csöndben, szűk családi körben, majd a Dómtemplomban reggel 6 órakor szent misének a hallgatása mellett, házasságának 25-ik évfordulóját. 1890. febr. 2-án vezette ugyanis oltár elé a kedves, jóságos-lelkű Németh Teréziát, aki férjének küzdelmében, örömeiben mindenkor hűséges társa, szerető hitvese volt. Őt gyermekkel áldotta őket meg az ég, akik közül az egyik jezsuita Kalocsán, kettő gimnáziumba jár (a 7 s 8-ikba), a lányok közül Irma, Lepsényben egy déli vasuti forgalmi tisztnek a neje, Margit pedig Vashosszúfalván okl. tanítónő. Látjuk már az elmondottakból, hogy Bokor Ignác igazán ideális családi életet élt, gyermekeinek a vallásos életben való fölnevelése képezte mindig fő élet-célját. Emellett hivatalának 22 év óta váltig ügybuzgó, szorgalmas, a pedantériáig pontos tisztviselője. Személyére nézve pedig ő a megtettesült udvariasság s a becsületesség példaképe. A katolikus közügyek terén is, különösen a Népszövetség érdekében, mint annak főtitkára már hosszabb idő óta érdemlegesen, nagy fáradságos munkát végzett. Egyéniségének illusztrálására végül még csak azt jegyezzük meg, hogy jóllehet Bokor Ignác, boldog háztulajdonos, a szerencse kedveltje, még tényleges örömestéri szolgálata alatt olasz Vörös Kereszt

sorsjeggyel 100.000 (százezer) lírát nyert, életmódján ő mégis mitsem változtatott, élt tovább visszavonultan, csöndes szerénységben. Éljen is kedves hitvesével és családjával még — ad multos annos!

Kitüntetés. Örömmel értesülünk, hogy a 48. gy. e. tart. zászlósát, a hazájáért oly vitézül küzdő Sziesz Károlyt a harctéren a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki. Az ifju lelkes katona ugyanis az örökké emlékeztető Nida melletti nagy harcokban vett részt s a karácsonyi időszakban a sok, nehéz küzdelmek között sikerült neki nagy lelkijelenléttel, ügyességgel századát, melynek akkor parancsnoka volt, a legváltásosabb helyzetből kiragadni. Az akkor tanúsított vitézsége, bátorsága a legfelsőbb kitüntetésben megérdemelt elismerésre talált. Gratulálunk!

Esküvő. Kirkovics Lajos póstatiszt és Varga Gizella f. hó 4-én tartották esküvőjüket.

A soproni kath. konvent választása.

A soproni kath. hitközség alapszabályainak (4—7. §§) értelmében az 1908-ban megválasztott konventi elnök és tagoknak megbízása a hat év letelte után megszűnt s azért új választás eszközendő. Választandó a kath. konvent elnöke és 50 tagja 6 évre azon ötven tag helyébe, kik 1914. év végén a konventből kiléptek. A választás személyesen leadandó szavazólappal történik; egy-egy szavazólap legfőleg 53 nevet tartalmazhat, még pedig a folyó évi január hó 22-én összeírt névjegyzékben, vagy a fől-szólamások eredményéhez képest a pótl-jegyzékben kimutatott választók sorából. Oly szavazólapok, melyek 53 rendes konventagnál több nevet tartalmaznak, érvénytelenek. A választást megejtik f. évi február 14-én (vasárnap), délelőtti 9 órától délutáni 4 óráig, a választási helye a kath. konvent pénztári helyisége, Várkerület 26. sz. I. em. A választási gyűlést az állandó választási bizottság elnöke reggeli pont 9 órakor nyitja meg. A szavazás eredménye az azután legközelebb tartandó konventi gyűlésben lesz kihirdetve. Az alapszabályok 6. § értelmében a konventi elnökségre a választó bizottság a következő három urat jelöli: Kretschy Sándor dr., polgármesterhelyettes, Schaffer Antal, m. kir. kereskedelmi tanácsos és Tólos István dr., ügyvéd. Tisztelt kath. polgártársak! Önök ismerik a kath. képviselőnek fontosságát, ismerik azokat a kötelességeket, melyeket hitű katolikusnak teljesítenie kell! Válasszanak tehát szabad elhatározással oly kath. férfiakat, kiknek hitük és egyházuk iránti szeretete kétségtelen biztosítékot nyújt, hogy a hitközség javát mindenben lelkiismeretesen elő fogják mozdítani!

A vármegye állandó választmánya

február 5-én d. e. 10 órakor Sopronban a vármegyeház nagytermében Baán Endre dr. főispán elnöklété alatt ülést tartott, melyen a bizottsági tagok csaknem teljes számban jelentek meg. Napirend előtt tárgyalták a vármegyei nyomtatványok szállítását, melyet az alispán a Romwalter cégnek biztosított. Azután a bizottság a miniszternek a jövő évi termés biztosítása tárgyában kelt leiratát tárgyalta, melyet helyeslően tudomásul fogadtak. Rupprecht Olivér indítványára az állandó választmány azt javasolja, hogy a vármegye területén összeírt gabonát ne vigyék el és hogy a vetőmagszükségletet, különösen az árpát hagyják itt. Az alispán megjegyzi, hogy a megye nem termelő, csak fogyasztó közönsége szükségletének biztosítására 15.000 q gabonát kért és azt, hogy ez a gabonamennyiség a vármegyei malmokban öröltessék meg. Hosszabb eszmecsere indult meg azon panasz körül, mely a megye több járásából a rekvirált lovak ellenértékének késedelmes kifizetése miatt fölhangzik. Az alispán jelentette, hogy ismételt és sürgőnyileg is közbelépett már ebben az ügyben. Baán Endre dr. megnyugtatta a választmányt,

hogy a kormány részéről erre nézve erélyes intézkedés történt s rövid idő múlva mindenki megkapja a járandóságát. Fodor Ignác vármegyei szénzállító azon kérelmére nézve, hogy részére 180 K pótdíjat szavazzanak meg azon címen, hogy a brennbergi bánya helyett más helyről kellett szénről gondoskodnia, a választmány azt a javaslatot terjeszti a thatósági bizottság elé, hogy a folyamodó kérelmével elutasítsák. — Kimondotta ez a választmány, hogy Dr. Lendvay Pál tb. főorvos, csepregi járásorvost megrongált egészségi állapotára való tekintettel nyugdíjazza s nyugdíjigényét 2816 koronában állapítja meg. — Jeszenszky Mihály volt lakompaki körjegyző nyugdíját 3116 K, Anritter Antal nyugdíját pedig 1664 koronában állapítja meg. A választmány ily értelemben előterjesztést tesz a közgyűléshez. — Abauj-Tornavármegyének a magyar-nemzet állami önállóságának s önálló nemzeti létének továbbfejlesztése ügyében kelt körlevelét Sopronvármegye pártolja s hasonló szellemű feliratot intéz a kormányhoz. — Hasonlóképpen pártolja Kassa sz. kir. város feliratát, melyben a hadbavonultakat érintő egyes adóügyi kérdések kormányhatósági szabályozását sürgeti. — Kecskemét város körlevele fölött az állandó választmány napirendre való térést javasol; a háború következtében munkaképtelenné váló vagy elhalálozó katonák és családjuk sorsának biztosítása és emléküik megörökítése ügyében, mert időközben újabb s újabb eszmék, új gondolatok merülnek föl, érdekelgesen majd csak a háború után lehet határozni. A Vörös Félhold nemes és humanus céljára a nemesi pénztár terhére Sopronvármegye 500 koronát ajánl. — Az Országos Vörös Kereszt Egyesület hadifoglyokat gyámoltató és tudósító hivatalának részére pedig 200 koronát hoz javaslatba. Egyéb tárgy nem levén, elnöklő főispán az ülést bezárta.

Egy hős katona diszes eltemetése.

Felsőkismartonhegyen a hercegi kórházban, hasi hagymázban a minap halt meg Veréb Boldizsár, bácsbodrogmegyei illetőségű, 86. ezredbeli gyalogos, aki az oroszok ellen vívott nagy, véres csatákban vett részt s mint betegen került Felsőkismartonhegyre, a hercegi kórházba, ahol ugyan a leg gondosabb, legodaadóbb ápolásban részesült, az életnek azonban sajnos, mégsem lehetett megmenteni. A község a vitéz katona részére temetőjében diszhelyet jelölt s mint a haza hőst a legnagyobb pompával temettette el, melyen fényes segédlettel Nagy Mihály kismartoni prépost celebrált. Részt vett a temetésen a város intelligenciájával kommandánsa élén a kismartoni katonai főreáliskola tisztikara s óriási számban a város apraja-nagyja. A hazáért elhunyt hős vitézt a katonai főreáliskolához beosztott népfelkeltők vitték örök nyugvóhelyére. A temetőben a beszterlés után Nagy Mihály prépost magyar s német nyelven oly fönnen szárnyaló, megható s lélekemelő hazafias beszédet intézett a közönséghez, az elhunyt hitveséhez, szüleihöz, hogy a mély megindultságtól a jelenvoltak szemé mind könnybe lábadt. Vigasztalta a hozzátartozókat a többek közt különösen azzal, hogy nem ellenséges területen, de hazai földben nyugszik a halott s itt a gondozott, virágos sír alatt bizonyára edesebb is lesz a dicsőült álma. A késő nemzedéket is e sír igaz hazaszeretetre fogja serkenteni. Legyen áldott örökre a hős emlékezete! — E helyen említjük, hogy a felsőkismartonhegyi tartalék-kórházban, melyet Esterházy Miklós herceg fejedelmi bőkezűséggel rendezett be, jelenleg is 80 sebesültet ápolnak a szent Vincéről elnevezett önfeláldozó, angyallelkű nővérek, akiknek nagy, nehéz munkáját Dr. Müller Imre főorvoson kívül nagylelkűen, különösen mint önkéntes betegápolók és állandó segédkezéssel Dr. Karall Jánosné, Ellinger Richardné, Polgár Kálmáné és Stanits Ferencné könnyítik. E nemes,

magyar, hazafias lelkű urasszonyokat is, buzgó önfeláldozásukért, illesse az igaz elismerés és a hála!

Halálozás. Özv. Liebert Ferencné 75 éves korában f. hó 5-én elhunyt.

Tiltott kártyajátékot szüntettet be a rendőrkapitányság, Heim J. kávéházában, ahol nagy társaság játszotta a „bukidomino”. A rendőrtisztviselő a 36 K készpénzt lefoglalta és a játékosokat följelentette.

A sarajevói halálraitéletek kivégezték. Sarajevóban a várbörtön udvarán tegnap délelőtt 9 órakor kivégezték a hazá-árulás miatt halálra ítélt Cubrilovics Veljkót, Jovanovics Miskót és Ilics Danilót. A kivégzésnél incidens nem történt. A szintén halálra ítélt Milovics Jakow és Kerovic Nedjo kegyelmet kapott és a halálbüntetést életfogytiglani, illetőleg husz évi súlyos börtönre változtatták át.

Háborus hullámok. Ezen világháború nemcsak a fővárosi poéták lelkéből váltott már ki sok értékes alkotást, átcsapott már annak a hulláma a vidéken élőkre is és azok szívéből is dalt fakasztott, akik verse-léssel tán még sohasem foglalkoztak. Élő példa erre a Nagyczenken élő derék vendég-lős, Tompa István, akinek egy háborus lapja forog közkézen a faluban és környékén, melyből a következő szép részletet idézzük a Veszélyben a haza! című versből:

A zászlónkon szűz Mária,
Magyarország védasszonya.
Édes fiát kéri értünk,
Égi erőt adjon nekünk.

Kérjük a jó Istenünket,
Aki bűnös, büntesse meg.
Adott nekünk pártfogókat,
Akkik velünk győzni fognak,
Éljen a haza!

A harcias dalokból pedig közöljük a következő versszakot:

Gyászba borult egész világ,
Háboru van benne
Ellenünk jött szerb és muszka,
Hét hatalom egyre,
Az Isten is mi velünk van,
Nem is félünk tőle.
Kiliggatjuk az irháját,
Főt sem lesz belőle.

S amint értesülünk, Tompa István, a lelkes hazafi a befolyt jövedelmet, azaz 50 koronát a Vörös Kereszt javára fordította. Elismerésre méltó cselekedet.

Sopronból pedig a következő kis verset kaptuk:

Velünk van az Isten!

Ne féljünk magyarok!
Nem győzhet le ellen.
Mienk a győzelem,
Mert velünk az Isten!

Ha eddig megvédett,
Ez'tán is bástyánk lesz,
Erős bástya, melyet
A bizalmunk övez.

Bizzunk óh magyarok!
Nem győzhet le ellen:
Velünk van, velünk lesz,
Velünk a szent Isten!

Henk Antal.

Kiadó lakás!

3 szoba és mellékhelyiségekből
álló lakás

Domonkos-utca 4. sz. alatt

:: azonnal kiadó. ::

CSARNOK.

Levél a harctérről.

Lapunk nyomdatulajdonosának az öccse írta haza bátyjához ezt a következő érdekes levelet:

Kelt 1915. I. 19.

Kedves Bátyám!

Miután a napokban jötevő hazai csomagjaitokat, amelyeket karácsonyra küldtek nekem, most kaptam meg, engedjétek meg, hogy a leghálásabb köszönetemet fejezem ki. Miután ugy a levélpapíros, mint a levelező-lap szükecskén van, valamint az idő sem alkalmas arra, hogy minden egyes jötevőnek külön-külön írassak, egybefoglaltam leghőbb jókívánataimat. Legyen e levelem egyuttal családi levél is. A csomagok jan. 16-án érkeztek meg, egy kissé későn, de az időjárás szerint nem, mert nálunk csak most van karácsony. Ugyanis a hó minden kis fekete földcskét fehérre festett, a hideg minden csepp vizet jéggé fagyasztott és a ruhákat is kökeménnyé dermedtette, sőt minket — kemény gyereket — is didergésre kényszerített. Egy kis falucskában vagyok elszállásolva, ahol igen nagy éhség uralkodik. A drágaságról nem is beszélhetünk, mert árúnak és élelmiszernek híre-hamva sincsen. A szegény embereknek csak igen kevés krumpli és káposzta maradt vissza, amit a lelketlen muszka sietében visszahagyott. A lakásokat az orosz mind bemocskolta, a butorokat össze-vissza zúzta és az üres szobákba a lovakat állította be. Ezen a vidéken csak a vaddisznók, farkasok meg a medvék kóborolnak, de ezek is csak menekültek.

Midőn e sorokat írom, éppen sűrű pelyhekben esik a hó. A falucska csak 5—6 házról áll és az egyik házban vagyok el-

szállásolva a patrullommal és még néhány harcias képű mesteremberrel. Itt az életünk egy kissé zord, mogorva, mert a szobánk ajtáját is egy ellenséges granát találta, mely a falon is keresztül menve, a szemben álló ház falában felrobbant és ép egy arra haladó anyát, akinek karjain két csecsemő csüggött, a szilánkok találták.

A kicsikék lehulltak a karjáról és az anya maga is a havas földre rogyott. Megrendítő jelenet volt ez! Szobánk berendezése az oroszok jóvoltából hiányos, azért a szoba egyik felét elrekesztettük és szalmával hintettük föl, ezen számoljuk unalmas, hosszú napjainkat. Folyton élményeinket beszéljük egymásnak. Többek között megemlékeztünk az ivangorodi és lublini hőstetteinkről. Ugyanis ivangorodnál egyik jószívű kapitányunk (Franz Sabata) hősi halált halt, én vittem el a színhelyről és én is temettem el az ütközet után reggel $\frac{2}{4}$ órákor. Éppen akkor lovagolt arra az ezredes urunk patrulljával, amidőn egy másik bajtársammal a sirra hajolva imádkoztunk. Oda lovagolt hős ezredes urunk is a sirhoz, leszállt sárga lováról és papírra leírni azt nem lehet, oly halvány lett a hős arca és keserves zokogásba törve, hullott a könnye az általam behantolt sirra. A sirtól 2—3 kilométerre égtek a szalmaboglyák és faluk; az ágyuk pedig véstetjesen búgtak az előrenyomuló oroszok felé. Ezer és ezer golyó repült felém, mert alig 25 lépésnyire 18 gépfegyver állott tőlem, de az Isten velem volt és csak a kardom végét találta az egyik és a kedves lovamat. A patak vize folyton szemem közé fröccsent a sok belé hulló golyótól és úgy látszott, mintha jégeső esnék. Itt nekünk is volt veszteségünk, azonban az orosz koma is drágán fizette meg, mert megszámlálhatatlan emberük veszett el.

Érdemes megemlékezni arról is, hogy épp szent estén, amikor egy falun keresztül

lovagoltam, egy fiatal fogoly orosszal találkoztam, akitől többek között kérdeztem, hogy mit beszélnek rólunk náruk? Azt mondta: „Rettentő egy üteg volt az, amelyik az erdő szélén volt. (Az én ütegem volt az, amely oly rettentő félelmet idézett elő köztük.) Menekülni nem tudtunk, mert az utak mind el voltak zárva előlünk. Először azok a lovasok jöttek, akiknek a fejükből nőtt ki a szőr (a huszárokat gondolja), ezektől nagyon félünk“ — mondja az orosz fogoly.

Térjünk vissza a legfontosabbra, a csomagokra. Amint a rozoga ajtón benyit egy harcos kolléga, egyik kezében egy üveg rumot, a másikban pedig csomagot tart. Elképzelhetitek, hogy milyen érzés támadt bennem. Egyik kollegámnak könnybe lábadtak a szemei és elfojtott szavakkal ezeket mondta: „Istenem, miért vagyok én oly szerencsétlen, hogy nekem hazuról, bár feleségem és 5 gyermekem van, nemhogy csomagot, de még lapot sem küldhetnek.“ Megszántam és megosztottam vele a jó hazai falatokat. Most már könnyen várom a még lejátszódó boldog és boldogtalan perceket. Miután az írást már tovább nem bírom, csókollak bennetek.

Székely Gyula.

*
Fenti levél írójától kaptuk a következő tábori postai levelezőlapot is:

„A soproni 13-ik tüzérezred 2. üteg legénysége, amely immár 21 ütközetben nagy veszélyek közepette megállta a helyét, a soproni jószívű közönségnek a leghálásabb köszönetét fejezi ki a harctérről, a küldött karácsonyi ajándékokért. Aláírások: Székely Gyula káplár, Kaiser Gyula szakaszvezető, Bösze István, Tálos Antal, Rozmann Viktor, Tompa Ernő, Donner Náthán, Fitos József, Takáts Mihály, Piller István, Logozsár Elek, Schumann Mihály, Graf Nándor, Seitz József, Nyikos Ferenc, Krug Pál.

Ha önnek nyomtatványra, üzleti könyvre vagy könyvkötő-munkára van szüksége: forduljon teljes bizalommal

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSNET ÉS VONALZÓ-INTÉZET

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik.

Különösen felhívják a lelkészi hivatalok, pénzügyintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifizekesnek, úgy hogy az írás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

Sopron, Háromházter 3 (a városház mellett.)

T Piri és Székely-cég a had-baszallattal való levelezés-re szép és rendkívül diszkrét kivitelű I. Ferenc József és Vilmos császár arany dombornyomású arcképével ellátott miniatűr, 9×12 cm. nagyságú

Áboriposta

boritékot és levélpapírost hozott forgalomba. Ára levélpapírral együtt 5 fillér, 100 drb. papirkazettában 5 kor. (Vidékre portómentes küldés.)

Kapható: Piri és Székely-cégnél Sopronban, Háromházsér 3. — Máhr Árpád cs. és kir. udv. könyvkeresk., Monsberger Gottfried papirkeresk. Várkerület — és az összes dohánytőzsdékben.

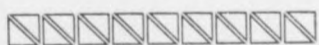
Rohonczi J.

BUDAPEST

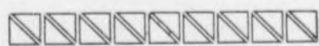
VI., SZIV-UTCA 4. SZ.

Parcellázó és ingatlan értékesítő vállalat.

Birtokok parcellázását saját költségeimmel fedezem, úgyszintén azok elcserélését, esetleg eladását csekély díj ellenében pontosan és lelkiismeretesen eszközölöm.

Aki házat, birtokát eladni vagy elcserélni óhajtja, forduljon
≡ hozzám. ≡

Minden tudakozódásra irodám készséggel és díjtalanul megadja a kellő felvilágosítást

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázoló

Szélmalom-utca 6. SOPRON. Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templomfestéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészi kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.

Alapított 1835.

Alapított 1835.

HILD LIPÓT

okl. kőműfaragómester és cementárúgyáros

Sopron, Kőfaragó-tér 5. szám.

Ajánlom magamat mindennemű épület- és szobrászmunka, oltárok, szószékek elkészítésére. — Gazdag raktár kész sirkövekben. — Nagy raktár mindennemű beton- és cement-árúkbán.

Hirdetések e lapban sikerrel járnak!

Habermann Gyula

díszmű-, norinbergi és játékarúkereskedő

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Olcsó árak!

Figyelmes kiszolgálás!

Ajánlja

nagy raktárát díszmű, norinbergi- és játékarúkbán.

Soproni Takarékpénztár

SOPRON

Széchenyitér 19. szám

Alapított 1842.

Felek részére nyitva d. e. fél 9-től 12-ig, délután 3-tól 5-ig.

Betétek takarékkönyvecskékre és folyószámlára

Jelzálogkölcsonök

Előleg értékpapírokra

Váltó leszámítolás

Tőzsdei megbizások

Sorsjegyek, külföldi pénznemek

Az összes bankügyeletekben legelőnyösebb kiszolgálás. Safekasszák bérbeadása.